निवडणुका: कायदेशीर निर्णयांनी निवडणुकांना बनवले कणखर आणि निर्भीड

पुणे : सध्या देशात लोकसभा निवडणुका 2024 चे वारे वाहत असताना एखाद्याला हे समजून घ्यावे लागेल की, अशी अनेक प्रकरणे आहेत जी कायदेशीर प्रक्रियेचा तोडगा समोर आणतात. अशी पाच प्रकरणे आहेत, ज्यांच्यामुळे भारताच्या निवडणूक प्रक्रियेला चालना मिळाली आणि ते आधारस्तंभ म्हणून ठळकपणे दिसतात.

एयू कॉर्पोरेट अँड लीगल अॅडव्हायझरी सर्व्हिसेस लिमिटेडचे (AUCL) संस्थापक अक्षत खेतान म्हणाले की, भारतीय निवडणूक म्हणजे लोकशाहीच्या केंद्रस्थानी मतदानाचा मूलभूत अधिकार आहे. ती राज्यघटनेत अंतर्भूत आहे. गेल्या काही वर्षांमध्ये, न्यायव्यवस्थेने विविध कायदेशीर घोषणांद्वारे या अधिकाराची पुष्टी आणि संरक्षण केले आहे. ज्यामध्ये मतदानाचा अधिकार: मूलभूत अधिकार, निवडणूक सुधारणा आणि पारदर्शकता, सर्वसमावेशक प्रतिनिधित्व आणि अल्पसंख्याक अधिकार, निवडणूक विवादांचे निराकरण, निवडणूक हक्कांचे संरक्षण आणि स्वातंत्र्य यांचा समावेश आहे.

भारतातील निवडणुका लोकशाहीच्या भावनेला मूर्त रूप देतात. लोकांच्या सार्वभौमत्वाची आणि सामूहिक इच्छेची चैतन्यपूर्ण अभिव्यक्ती म्हणून निवडणुका काम करतात.

कायदेशीर निर्णयांनी भारताची निवडणूक लोकशाही बळकट आणि समृद्ध करण्यात, निवडणूक प्रक्रियेत निष्पक्षता, पारदर्शकता आणि सर्वसमावेशकता सुनिश्चित करण्यात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावली आहे.

मतदानाचा अधिकार हा मूलभूत अधिकार म्हणून कायम ठेवण्यापासून ते निवडणूक सुधारणा आणि जबाबदारीचे समर्थन करण्यापर्यंत, न्यायिक हस्तक्षेपांमुळे लोकशाहीचा पाया मजबूत झाला आहे. भारतातील निवडणुका लोकशाहीचा एक धाडसी आणि मजबूत उत्सव बनल्या आहेत.

भारत आपला लोकशाही प्रवास सुरू ठेवत असताना, न्याय, समानता आणि लोकशाही सहभागाच्या भावनेने मार्गदर्शित मुक्त आणि निष्पक्ष निवडणुकांची तत्त्वे कायम ठेवण्याच्या आपल्या वचनबद्धतेचा आपण पुनरुच्चार करूया.